Wie dit najaar de aardappels bij zijn klanten snel en verantwoord wil kunnen rooien met weinig kans op kwaliteitsschade doet er goed aan nu de bemesting met de klanten door te praten. Onderzoek van PPO en ervaringen van aardappelhandelshuis Nedato geven aan dat een chloor kalibemesting in het voorjaar de kwaliteit sterk kan verbeteren.

Capaciteit door kwaliteit

voldoende chloor en kali in voorjaar noodzakelijk

Toon van der Stok
tekst en foto's

Een oude wet voor de aardappelteelt staat momenteel sterk ter discussie. Werd in het verleden altijd beweerd dat chloor voor de aardappelteelt schadelijk was, nu blijkt bijna het tegenovergestelde. Een voldoende aanbod van chloor en kali bij het poten kan de kwaliteit bij de oogst sterk verbeteren.

Het nieuwe inzicht is ontstaan bij onderzoek door Arjan Veerman op het praktijkonderzoek plant en omgeving in Lelystad en bij analyse van de leveranciersgegevens van Nedato door Paulies Melissant. De aanleiding voor Nedato was de bijzonder slechte kwaliteit van de eigenheimers bij oogst 2000. Dat jaar was het zo erg dat een deel van de aardappelen zelfs niet voor verwerking geschikt was en de vlokkenlijn in moest herinnert Melissant zich. „Aan de andere kant zie je dat er ook telers zijn die wel een uitstekende kwaliteit halen."

Melissant legde alle verzamelde gegevens over de teelt bij elkaar en kwam tot een verrassende conclusie. „Wat bleek; de telers die vlak voor het poten nog kali 60 gestrooid hadden, hadden verreweg de beste kwaliteitscijfers.

Dat hebben we het afgelopen jaar vertaald in een advies aan de telers om kort voor het poten een chloorkali bemesting uit te voeren."

Met resultaat zo blijkt uit de cijfers. Het onderwatergewicht daalde met vijf procent terwijl de blauwindex vijftig procent lager was dankzij de voorjaarsbemesting met chloor-kali. Invloed op de opbrengsten kon niet worden vastgesteld.

Onderzoeker Arjan Veerman van het PPO heeft net een proefschrift afgerond waarin ook naar de relatie tussen kali, chloor en kwaliteit is gekeken. Vanuit die studie onderschrijft hij de praktijkanalyse van Melissant. „Wanneer je terug gaat zoeken in de literatuur naar oude onderzoeken, dan blijkt dat die hele stelregel gebaseerd is op onderzoek in zetmeelaardappelen. Dan klopt het wel, want daar leidt een lager onderwatergewicht tot een lager uitbetalingsgewicht. Dat speelt helemaal niet in de consumptie. Daar kan ik ook geen enkel onderzoek vinden dat duidt op ernstige opbrengstschade."

Bovendien staat de mogelijke opbrengstschade volgens hem in geen verhouding tot de kwaliteitsschade door een te hoog onderwatergewicht. Zeker bij rassen die als tafelaardappelen worden geteeld kan een kalibemesting in het voorjaar geen kwaad. De beide specialisten gaan zelfs zover dat ze voor rassen met een hoog onderwatergewicht duidelijk adviseren om de kalibemesting in het voorjaar te geven. Ervaringen van Nedato voor Eigenheimer en Victoria bevestigen dat advies.

Ook voor Agria's met als teeltdoel tafelaardappel durven ze dat advies wel te geven. Bij Bintje is dat lastiger omdat dit ras meestal geen duidelijk teeltdoel heeft en in elk geval aan de normen van de fritesindustrie moet voldoen. Onderwatergewicht kan dan een probleem zijn.

Bij de voorjaarsbemesting met kali moet wel rekening gehouden worden met dierlijke mest.

Mest die in het voorjaar wordt uitgereden zou daarom ook op chloor gehalte moeten worden onderzocht.

Beiden adviseren loonwerkers die dit najaar capaciteit willen combineren met kwaliteit, hun klanten te adviseren om dit voorjaar zo snel mogelijk een extra K 60 bemesting te geven. „Alleen bij rassen die van zichzelf een laag onderwatergewicht hebben moet je uitkijken. Een chloorarme kalibemesting zou wel te overwegen zijn." ❑

Kwaliteit en capaciteit op demodag

Kwaliteit en capaciteit staan centraal op de aardappeldag die PPO op 28 augustus organiseert. Behalve een aantal lezingen over bemesting in relatie tot de aardappelkwaliteit is er ook een rooidemonstratie met vier verschillende bunkerrooiers. Dit thema is gekozen omdat Nedato verwacht dat de komende jaren de rol van de bunkerrooier toe zal nemen. Daarmee zal ook de rol van de loonwerker toe nemen. Mede om deze reden ondersteunt CUMELA Nederland in samenwerking met Loonbedrijf deze dag. De komende maanden zult u in Loonbedrijf meer artikelen aantreffen over kwaliteit en capaciteit.